BİYOLOJİ Sınıf-9

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU HAYVANLAR ÂLEMİ - I

Hayvanlar; ökaryot, çok hücreli ve heterotrof beslenen canlılardır. Hayvanların bir kısmında yaşamsal fonksiyonları yerine getirmek üzere özelleşmiş doku ve organlar vardır. Hücre zarlarının dış kısmında koruyucu bir hücre duvarı bulunmaz. Hayvanların çoğu eşeyli ürer. Bazı hayvanlarda eşeyli üremenin yanında eşeysiz üreme de görülür.

HAYVANLAR ÂLEMİ

Omurgasız Hayvanlar	Omurgalı Hayvanlar
❋ Süngerler	❋ Balıklar
❋ Sölenterler	❋ İki Yaşamlılar
❋ Solucanlar	❋ Sürüngenler
❋ Yumuşakçalar	❋ Kuşlar
❋ Eklembacaklılar	❋ Memeliler
❋ Derisidikenliler	

SÜNGERLER

Süngerler, çoğunlukla denizlerde zemine bağlı olarak yaşayan en basit organizasyona sahip hayvanlardır. Vücutları torba, kadeh veya vazo şeklindedir. Süngerlerin vücudu çok sayıda açıklığa sahiptir. Bu açıklıklardan giren su ile süngerlerin vücut hücreleri arasında gaz alışverişi, besin alımı ve atıkların uzaklaştırılması sağlanır. Süngerler, yakaladığı mikroskobik organizmaları ve organik parçacıkları hücre içi sindirim yoluyla parçalar. Süngerler eşeyli ve eşeysiz yolla üreyebilir. Çoğu sünger çift eşeylidir (hermafrodit). Hem yumurta hem sperm üretir. Geçmişte bazı süngerler ev ve vücut temizliğinde yaygın olarak kullanılmıştır.

SÖLENTERLER

Sölenterler, süngerlerden daha gelişmiş organizasyona sahip sucul hayvanlardır. Hidra, denizanası, denizşakayığı ve mercanlar sölenterlere örnektir. Sölenterlerde sabit ve serbest yüzücü olmak üzere iki genel vücut formu vardır. Mercanlar, hidralar ve denizşakayığı sabit, denizanaları ise yüzücü sölenter örnekleridir.

Doku düzeyinde bir organizasyon gösteren sölenterlerde kas ve sinir dokuları ile üreme organları bulunur. Ancak solunum ve boşaltım sistemleri yoktur. Sölenterlerin hücrelerinin çoğu çevresindeki suyla doğrudan temas hâlinde olduğundan her türlü madde alışverişi vücut yüzeyi aracılığıyla yapılır.

Bazı sölenter türleri, diğer canlılarla birlikte karşılıklı faydaya dayalı ortak yaşam şekilleri oluşturabilir. Deniz anemonu ile palyaço balığı arasında bu şekilde bir birliktelik vardır. Hayvanlar âleminde sinir hücrelerine ilk kez sölenterlerde rastlanır.

Sölenterlerin bazıları avcılardan korunmak, avlanmak, kendi türüyle veya diğer türlerle ilişki kurmak için çoğunlukla su tarafından daha az soğurulan mavi renkli bir ışık çıkarır. Buna biyolüminesans denir. Sölenterlerde eşeyli ve eşeysiz çoğalmanın birbirini takip ettiği özel bir üreme şekli görülür. Bazıları ise tomurcuklanma ile ürer.

SORULAR

1.
Omurgasız hayvanların genel özellikleriyle ilgili,
I. Bazı türleri tek hücrelidir.
II. Tamamı eşeyli üreme ile çoğalır.
III. İskelet sistemi kemik ve kıkırdaktan oluşmuştur.
IV. Tamamı heterotrof beslenme gösterir.
yargılarından hangileri doğrudur?
A) Yalnız II.
B) Yalnız IV.
C) I ve III.
D) I, II ve IV.
E) II, III ve IV. **CEVAP: B**

2.
Hayvanlar âleminde yer alan aşağıdaki canlı sınıflarından hangisi diğerlerinden daha ilkel bir vücut yapısına sahiptir?
A) Balıklar
B) Sürüngenler
C) Süngerler
D) Sölenterler
E) Yumuşakçalar
CEVAP: C